

11sinif 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise-itirazin-reddi - Set 1

1-) Metinde, bir rivayeti yanlış bulup hadislerin tamamına dil uzatmanın niçin yanlış olduğu nasıl açıklanıyor? (18 kelime)
Çünkü önce temel ölçüler

2-) “On Asıl”ın kişiyi hangi hatadan vazgeçirmesi bekleniyor? (9 kelime)
Hadisi inkâr

3-) Metne göre gerçek bir kusur varsa bu kime ait olabilir? (11 kelime)
Hadisin kendisine

4-) Bir rivayet gerçekten kusurlu görünmüyorsa ama kişiye yanlış gibi geliyorsa, bu durum neye bağlanıyor? (10 kelime)
Yanlış anlamaya,

5-) Hadisleri reddetmek isteyen bir kimsenin, bu parçaya göre önce neyi geçersiz göstermesi gerekir? (7 kelime)
Önce

6-) Metnin sonunda, akla ters gibi görünen bir hadisle karşılaşan kişiye nasıl bir tutum tavsiye ediliyor? (15 kelime)
Hemen inkâra gitmemesi;

7-) Bu parçanın ana mesajı nedir? (16 kelime)
Hadislere karşı peşin hükümle

8-) Bu bölüm, okuyucuya ilmî açıdan hangi yöntemi öğretiyor? (13 kelime)
Metinleri peşin hükümle

11sinif 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise-itirazin-reddi - Set 2

1-) Sonuç kısmında muhataba en başta nasıl bir uyarı yapılıyor? (17 kelime)
Sert bir dille, zayıf

2-) Metne göre hadisleri küçümsemek dolaylı olarak kime karşı saygısızlığa kadar varabilir? (9 kelime)
Peygamber Efendimizin

3-) Burada “on daire” benzetmesiyle ne anlatılmak isteniyor? (17 kelime)
Önceden anlatılan esasların her

4-) Parçaya göre hadise kusur yüklemek neden doğru görülüyor? (12 kelime)
Çünkü kusur önce

5-) Bu metinde “insaf” sahibi olmak neyi gerektirir? (12 kelime)
Hüküm vermeden önce

6-) Akla aykırı gibi görünen bir rivayet karşısında önerilen üç ihtimal nedir? (12 kelime)
Onun bir açıklaması,

7-) Parçadaki anlatıma göre asıl sakıncalı tavır hangisidir? (8 kelime)
Yeterince incelemekten

8-) Parçanın üslubu daha çok bilgi verme mi, uyarma mı amacına yöneliktir? (9 kelime)
Daha çok

11sinif 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise-itirazin-reddi - Set 3

1-) Bu pasajda eleştirilen insan tipi, düşünce bakımından hangi eğilimlerle tanıtılıyor? (19 kelime)
Kendi görüşünü fazla öne

2-) Önceki esaslara bakılması istenmesinin temel sebebi nedir? (11 kelime)
Hadisler hakkında

3-) Metne göre bir rivayeti bahane ederek hangi iki şeye zarar verilmemelidir? (12 kelime)
Hem hadislerin değerine

4-) “Gerçek kusur bize aittir” ifadesi hangi anlayışı gösterir? (10 kelime)
İnsan yorumunun

5-) Yanlış anlamamanın hadise değil kişiye ait sayılması neyi vurgular? (12 kelime)
Metni değerlendirirken okuyucunun

6-) Bu parçaya göre inkârın önüne geçen en önemli unsur nedir? (9 kelime)
Önceden ortaya

7-) Metnin sonunda geçen tavsiye, kesin hüküm yerine nasıl bir yaklaşımı öne çıkarıyor? (12 kelime)
İhtiyatlı olmayı, yorum

8-) Bu pasajın bütününe göre sağlam dinî anlayış hangi iki temele dayanır? (7 kelime)
Usule

11sinif 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise-itirazin-reddi - Set 4

1-) Sonuç kısmında, hadisler hakkında şüphe duyan kişiye ilk olarak ne yapması söyleniyor? (10 kelime)

Önce ortaya

2-) Bir hadisi gerçeğe aykırı görmek, hemen neye gerekçe yapılmamalıdır? (8 kelime)

Hadislere saldırmaya

3-) Parçaya göre hadislerle yöneltilen itiraz, sadece metinle sınırlı kalmayıp hangi daha büyük sonuca yol açabilir? (9 kelime)

Peygamber Efendimize

4-) Bir kimsenin anlamakta zorlandığı rivayet karşısında kendi payına düşen ihtimal ne olmalıdır? (8 kelime)

Kendi anlayışında

5-) Bu metinde reddetme yoluna gitmenin şartı olarak ne gösteriliyor? (9 kelime)

O on

6-) “İlişme” şeklindeki son uyarı, davranış olarak neyi öğütler? (9 kelime)

Bilmediği konuda

7-) Bu parçadan çıkarılabilecek en önemli ahlâkî ders nedir? (11 kelime)

Dinî metinler

8-) Bu bölümün vermek istediği genel bilinç nedir? (10 kelime)

Hadisleri değerlendirirken

11sinif 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise-itirazin-reddi -

Set 5

1-) Bu bölümde eleştirilen yaklaşım, hadislere nasıl bir bakışla yöneliyor? (8 kelime)

Şüpheci, küçümseyici

2-) Metin, bir rivayeti değerlendirirken neden daha önce konulan esaslara başvurulmasını istiyor? (11 kelime)

Çünkü sağlam

3-) Hadislere itirazın Peygamber Efendimizle ilgili hangi özelliğe dokunabileceği belirtiliyor? (10 kelime)

Onun hata

4-) Parçaya göre problem iki yerde aranabilir; bunlar nelerdir? (15 kelime)

Ya gerçekten insan

5-) Metne göre hadisin yanlış görünmesi her zaman metnin bozuk olduğu anlamına gelir mi?

Neden? (11 kelime)

Gelmez. Çünkü

6-) Burada “inkâr ve red” tavrına karşı hangi zihnî duruş öneriliyor? (10 kelime)

Araştıran, açıklama

7-) Bir hadisin akla ters sanılması durumunda hangi üç çözüm yolu düşünülmelidir? (8 kelime)

Açıklama, yorumlama

11sinif 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise-itirazin-reddi - Set 6

1-) “Netice-i Kelâm” başlığı, bu parçanın metin içindeki görevini nasıl gösteriyor? (9 kelime)

Daha önce

2-) Muhatabın “felsefesi güçlü” diye anılması burada hangi tehlikeye işaret eder? (12 kelime)

Sadece aklî ve

3-) Metne göre bir rivayet hakkında olumsuz karar vermeden önce hangi hazırlık yapılmalıdır? (7 kelime)

Önce

4-) Hadisler hakkında ileri sürülen bir kusurun önce insan tarafına verilmesi ne tür bir ilim ahlâkıdır? (12 kelime)

Kendi hata ihtimalini

5-) “Bu bize aittir” denilmesi, metin yorumunda hangi sorumluluğu hatırlatır? (9 kelime)

Anlamadığımızda hemen

6-) Parçaya göre hadisi reddetmek neden ağır bir iddia sayılır? (11 kelime)

Çünkü bu,

7-) Son cümledeki tavsiye, belirsizlik durumunda nasıl konuşmayı öğretir? (11 kelime)

Kesin inkâr

CEVAP ANAHTARI

11sinif 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise-itirazin-reddi -

Set 1 - CEVAPLAR

1-) Metinde, bir rivayeti yanlış bulup hadislerin tamamına dil uzatmanın niçin yanlış olduğu nasıl açıklanıyor?

Çünkü önce temel ölçüler dikkatle değerlendirilmelidir; hemen reddetmek doğru değildir. Sorun varsa önce anlamada, yorumda veya değerlendirmede aranmalıdır.

2-) “On Asıl”ın kişiyi hangi hatadan vazgeçirmesi bekleniyor?

Hadisi inkâr etmeye ve toptan reddetmeye yönelmekten alıkoyması bekleniyor.

3-) Metne göre gerçek bir kusur varsa bu kime ait olabilir?

Hadisin kendisine değil, onu aktaranların veya anlayanların tarafındaki eksikliğe ait olabilir.

4-) Bir rivayet gerçekten kusurlu görünüyorsa ama kişiye yanlış gibi geliyorsa, bu durum neye bağlanıyor?

Yanlış anlamaya, eksik kavrayışa ve kişinin kendi yorum hatasına bağlanıyor.

5-) Hadisleri reddetmek isteyen bir kimsenin, bu parçaya göre önce neyi geçersiz göstermesi gerekir?

Önce o on temel esası çürütmesi gerekir.

6-) Metnin sonunda, akla ters gibi görünen bir hadisle karşılaşan kişiye nasıl bir tutum tavsiye ediliyor?

Hemen inkâra gitmemesi; bunun bir açıklaması, yorumu veya farklı bir anlatım biçimi olabileceğini düşünmesi öğütleniyor.

7-) Bu parçanın ana mesajı nedir?

Hadislere karşı peşin hükümle ve kırıncı şekilde yaklaşmak yerine, ilim, insaf ve dikkatle değerlendirme yapmak gerekir.

8-) Bu bölüm, okuyucuya ilmî açıdan hangi yöntemi öğretiyor?

Metinleri peşin hükümle değil; usul, dikkat ve yorum imkânlarını gözетerek değerlendirme yöntemini öğretiyor.

11sinif 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise-itirazin-reddi -

Set 2 - CEVAPLAR

1-) Sonuç kısmında muhataba en başta nasıl bir uyarı yapılıyor?

Sert bir dille, zayıf iman ve aşırı tenkit yüzünden hadisler hakkında haksız hüküm vermemesi için ikaz ediliyor.

2-) Metne göre hadisleri küçümsemek dolaylı olarak kime karşı saygısızlığa kadar varabilir?

Peygamber Efendimizin korunmuşluk makamına karşı uygunsuz bir tavra dönüşebilir.

3-) Burada “on daire” benzetmesiyle ne anlatılmak isteniyor?

Önceden anlatılan esasların her birinin, kişiyi inkâr yolundan çevirecek ayrı bir savunma ve açıklama alanı olduğu anlatılıyor.

4-) Parçaya göre hadise kusur yüklemek neden doğru görülüyor?

Çünkü kusur önce insanın anlayışında, yorumunda veya değerlendirmesinde aranmalıdır; doğrudan hadise yüklenmemelidir.

5-) Bu metinde “insaf” sahibi olmak neyi gerektirir?

Hüküm vermeden önce esasları dikkatle düşünmeyi, acele etmemeyi ve adil davranmayı gerektirir.

6-) Akla aykırı gibi görünen bir rivayet karşısında önerilen üç ihtimal nedir?

Onun bir açıklaması, bir yorumu veya farklı bir ifade tarzı olabileceği düşünülmelidir.

7-) Parçadaki anlatıma göre asıl sakıncalı tavır hangisidir?

Yeterince incelemeden hadisi yalanlama veya reddetme yoluna gitmektir.

8-) Parçanın üslubu daha çok bilgi verme mi, uyarma mı amacına yöneliktir?

Daha çok uyarma ve yanlış tavrı düzeltme amacına yöneliktir.

11sinif 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise-itirazin-reddi -

Set 3 - CEVAPLAR

- 1-) Bu pasajda eleştirilen insan tipi, düşünce bakımından hangi eğilimlerle tanıtılıyor?
Kendi görüşünü fazla öne çıkaran, aklını tek ölçü sayan, tenkidi seven ve iman yönü zayıf bir tip olarak tanıtılıyor.
- 2-) Önceki esaslara bakılması istenmesinin temel sebebi nedir?
Hadisler hakkında verilen olumsuz hükmün aceleci ve eksik olup olmadığını anlamaktır.
- 3-) Metne göre bir rivayeti bahane ederek hangi iki şeye zarar verilmemelidir?
Hem hadislerin değerine hem de Peygamberimizin yüksek ve korunmuş makamına gölge düşürülmemelidir.
- 4-) “Gerçek kusur bize aittir” ifadesi hangi anlayışı gösterir?
İnsan yorumunun yanılabilir olduğunu, metni hemen suçlamanın doğru olmadığını gösterir.
- 5-) Yanlış anlamamanın hadise değil kişiye ait sayılması neyi vurgular?
Metni değerlendirirken okuyucunun da hata yapabileceğini ve kendi sınırlarını bilmesi gerektiğini vurgular.
- 6-) Bu parçaya göre inkârın önüne geçen en önemli unsur nedir?
Önceden ortaya konan temel prensipleri dikkatle ve dürüstçe değerlendirmektir.
- 7-) Metnin sonunda geçen tavsiye, kesin hüküm yerine nasıl bir yaklaşımı öne çıkarıyor?
İhtiyatlı olmayı, yorum kapısını açık tutmayı ve saygılı bir değerlendirmeyi öne çıkarıyor.
- 8-) Bu pasajın bütününe göre sağlam dinî anlayış hangi iki temele dayanır?
Usule bağlı düşünmeye ve insafli değerlendirmeye dayanır.

11sinif 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise-itirazin-reddi -

Set 4 - CEVAPLAR

- 1-) Sonuç kısmında, hadisler hakkında şüphe duyan kişiye ilk olarak ne yapması söyleniyor?
Önce ortaya konmuş on temel esası göz önüne alması söyleniyor.
- 2-) Bir hadisi gerçeğe aykırı görmek, hemen neye gerekçe yapılmamalıdır?
Hadislere saldırmaya ve onları değersiz göstermeye gerekçe yapılmamalıdır.
- 3-) Parçaya göre hadislere yöneltilen itiraz, sadece metinle sınırlı kalmayıp hangi daha büyük sonuca yol açabilir?
Peygamber Efendimize ait yüce makama dil uzatmaya kadar gidebilir.
- 4-) Bir kimsenin anlamakta zorlandığı rivayet karşısında kendi payına düşen ihtimal ne olmalıdır?
Kendi anlayışında eksiklik veya hata bulunabileceğini kabul etmelidir.
- 5-) Bu metinde reddetme yoluna gitmenin şartı olarak ne gösteriliyor?
O on temel ilkeyi bütünüyle geçersiz kılmak şartı gösteriliyor.
- 6-) “İlişme” şeklindeki son uyarı, davranış olarak neyi öğütler?
Bilmediği konuda saldırgan davranmaktan kaçınmayı ve saygılı durmayı öğütler.
- 7-) Bu parçadan çıkarılabilecek en önemli ahlâkî ders nedir?
Dinî metinler karşısında tevazu, dikkat, insaf ve edep sahibi olmak gerekir.
- 8-) Bu bölümün vermek istediği genel bilinç nedir?
Hadisleri değerlendirirken saygı, dikkat, usul ve insaf çizgisinden ayrılmama bilincidir.

11sinif 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise-itirazin-reddi -

Set 5 - CEVAPLAR

1-) Bu bölümde eleştirilen yaklaşım, hadislere nasıl bir bakışla yöneliyor?

Şüpheli, küçümseyici ve kusur arayıcı bir bakışla yöneliyor.

2-) Metin, bir rivayeti değerlendirirken neden daha önce konulan esaslara başvurulmasını istiyor?

Çünkü sağlam bir usul olmadan verilen hüküm eksik ve yanlış olabilir.

3-) Hadislere itirazın Peygamber Efendimizle ilgili hangi özelliğe dokunabileceği belirtiliyor?

Onun hata ve günahattan korunmuş yüksek makamına gölge düşürebileceği belirtiliyor.

4-) Parçaya göre problem iki yerde aranabilir; bunlar nelerdir?

Ya gerçekten insan tarafında bir eksiklik vardır ya da itiraz eden kişinin anlayışında hata vardır.

5-) Metne göre hadisin yanlış görünmesi her zaman metnin bozuk olduğu anlamına gelir mi?

Neden?

Gelmez. Çünkü görünürdeki çelişki, kişinin dar anlayışından veya yorum eksikliğinden kaynaklanabilir.

6-) Burada “inkâr ve red” tavrına karşı hangi zihnî duruş öneriliyor?

Araştıran, açıklama arayan ve hemen hüküm vermeyen bir duruş öneriliyor.

7-) Bir hadisin akla ters sanılması durumunda hangi üç çözüm yolu düşünülmelidir?

Açıklama, yorumlama ve farklı anlatım biçimi ihtimalleri düşünülmelidir.

11sinif 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise-itirazin-reddi -

Set 6 - CEVAPLAR

- 1-) “Netice-i Kelâm” başlığı, bu parçanın metin içindeki görevini nasıl gösteriyor?
Daha önce anlatılanların sonucu ve son uyarısı olduğunu gösteriyor.
- 2-) Muhatabın “felsefesi güçlü” diye anılması burada hangi tehlikeye işaret eder?
Sadece aklî ve tenkitçi bakışa dayanıp dinî rivayetleri küçümseme tehlikesine işaret eder.
- 3-) Metne göre bir rivayet hakkında olumsuz karar vermeden önce hangi hazırlık yapılmalıdır?
Önce on temel prensip iyice düşünülüp değerlendirilmelidir.
- 4-) Hadisler hakkında ileri sürülen bir kusurun önce insan tarafına verilmesi ne tür bir ilim ahlâkıdır?
Kendi hata ihtimalini kabul eden, alçak gönüllü ve adil bir ilim ahlâkıdır.
- 5-) “Bu bize aittir” denilmesi, metin yorumunda hangi sorumluluğu hatırlatır?
Anlamadığımızda hemen metni suçlamayıp kendi kavrayışımızı sorgulama sorumluluğunu hatırlatır.
- 6-) Parçaya göre hadisi reddetmek neden ağır bir iddia sayılır?
Çünkü bu, önce o hadisi savunan bütün esasları geçersiz saymayı gerektirir.
- 7-) Son cümledeki tavsiye, belirsizlik durumunda nasıl konuşmayı öğretir?
Kesin inkâr yerine, “bunun bir açıklaması olabilir” diyerek ihtiyatlı konuşmayı öğretir.